

Víra Ježíšova (Robert Hach)

Křesťanská víra je pro apoštola Pavla a další pisatele N.Z totožná s vírou Ježíše. (Poznámka překladatele: Tento spis je zaměřen na opomíjenou „víru Ježíše“, zatímco nepopírá že potřebujeme i víru „v Ježíše“).

Ježíšovo evangelium, neboli „dobrá zpráva o Božím království“ (Lk. 4:43), je zpráva, které historický Ježíš věřil. Novozákonní Ježíš ztělesňoval svou víru jako posel té zprávy i jako ta zpráva sama. Přesvědčoval své učedníky, aby věřily v to co on věřil o království Božím a o sobě jako pomazanému vládci (Mesiáš či Kristus znamená „ten pomazaný“ tj. Ten kterého Bůh pomazal, aby vládl Božím království). Ježíšova víra v „slovo“ - že přišel podle Zákona a Proroků, aby naplnil Boží zaslíbení požehnat všem národům v Abrahamově mesiánském semeni – ho vedla k smrti na kříži, z které ho jeho Bůh vzkřísil, protože Ježíš mu plně věřil. To je ta dobrá zpráva, kterou Pavel identifikuje s vírou Ježíše.

Víra v Ježíše nebo Víra Ježíše?

Několik Pavlových textů popisujících víru Ježíše je často překládáno jako víra v Ježíše. (Řím. 3:22, 26. Gal. 2:16, 20. 3:22. Fp. 3:9) Jediné přidané písmeno „v“ naprosto mění význam celého textu. Překlad „víra v“ ukazuje na **naši** víru jako nástroj skrze který nás Bůh ospravedlňuje. Ale „víra Ježíše“ ukazuje na víru, kterou historický Ježíš měl o své osobě a Božím království, a k čemu ho jeho víra vedla jako Božím nástroji ospravedlnění. Takže co Ježíš věřil a k čemu ho jeho víra vedla – kázat evangelium o Božím království vedlo k jeho následnému odmítnutí a smrti na kříži a vzkříšení Bohem. Ježíšova víra a obsah N.Z zjevení („slovo“) se stala nástrojem, který Bůh používá k ospravedlnění věřících. **Víra Ježíše** je objektem novozákonní křesťanské víry.

Je zřejmé, že překlad „víra Ježíše“ je správný v těchto klíčových pasážích protože v Řím. 4:16 Pavel píše o „víře Abrahama“, kde je v původním jazyce použita totožná konstrukce: například, *pisteos Jesou* (Řím. 3:26) a *pisteos Abraau* (Řím. 4:16). Pavel identifikuje Ježíše jako pravého dědice Abrahamova víry a proto používá stejné termíny v těchto textech. Abrahamova a Ježíšova víra je totožná víra v jednoho, jediného Boha Izraele, Jahve. Ježíš ale tuto víru posouvá na jinou, vyšší, intimnější úroveň, když jako jedinečný Boží Syn nazývá Boha „Abba – Otče“. My jako boží synové a dcery a spoludědicové Kristovi máme mít tuto jeho víru.

Překlad víra v Ježíše zastihuje Pavlovu paralelu mezi Ježíšem a Abrahamem. Abraham nepochyboval o Božích zaslíbeních, „*ale byl posílen ve víře, když vzdal slávu Bohu, a nabyt pevného přesvědčení, že to, co Bůh zaslíbil, je mocen i učinit*“ (Řím. 4:20-21). Zrovna tak Ježíšova víra – jeho přesvědčení ohledně Božího zaslíbení – že Bůh vzkřísí svého pomazaného z mrtvých a vyvýší ho na svou pravici v Božím přicházejícím království – dle Pavla „*aby potvrdil zaslíbení daná otcům a aby národy slavili Boha za jeho milosrdenství*“ (Řím. 15:8-9) – přivedli Ježíše k smrti na kříži a vzkříšení. To je Pavlovo „evangelium“, „*které Bůh předem zaslíbil v prorocích a svatém Písmu*“ (Řím. 1:2). „*Písmo předvídalo, že Bůh ospravedlní pohany na základě víry, dopředu oznámilo Abrahamovi: v tobě budou požehnány všechny národy*“ (Gal. 3:8)

Podle Pavla „*Boží spravedlnost skrze víru Ježíše pro všechny ty kdo věří*“ (Řím. 3:22). Takže Pavlova slova objasňují, že Ježíšova víra je ten prostředek, který Bůh používá k ospravedlnění, kdykoliv je kázáno evangelium.

To znamená, že křesťané, tj. Ti kteří věří v novozákonní evangelium, jsou spaseni ne díky vlastní víře, ale díky víře Ježíše, tak jak je zjevená v evangelium „*my jsme v Krista Ježíše uvěřili, abychom*

byli ospravedlněni z víry Kristovi (ek pisteos Christou) a ne ze skutků zákona (ek ergon nomou)
(Gal. 2:16)

Dva přístupy k Ospravedlnění

Pavlov kontrast je mezi dvěma přístupy k ospravedlnění: „vírou“ na jedné straně, a „skutky“ na druhé. Jeho kontrast ale není mezi těmi, kteří se svou vírou spoléhají na Boha k ospravedlnění a těmi, kteří si ospravedlnění snaží zajistit skutky. Pavlov kontrast je mezi „vírou Krista“ jako Boží instrument ospravedlnění a „skutky zákona“ jako falešný prostředek ospravedlnění.

Chyba farizejského Judaismu byla ve špatném pochopení Mojžíšského zákona jako základu a tudíž trvalému prvku v Božím plánu pro Izrael a národy. Mysleli tedy, že Mesiáš nastolí Davidu dynastii s Mojžíšovským zákonem, jako základu ospravedlnění pro národy. Věřili, že se to stane pouze až Židovský národ bude dostatečně dodržovat Mojžíšovský zákon.

Pavlova korekce této chyby spočívala v tom, že poukazoval, že Mojžíšovský zákon není základní a trvalý prvek Božího plánu, ale pouze strukturální a dočasný. Zákon byl přidán k základu Abrahamaického zaslíbení „*kvůli přestoupením, dokud by nepřišel potomek, kterému bylo dáno zaslíbení.*“ (Gal. 3:19)

Ježíšova víra v „slovo“ zaslíbení vryla do jeho mysli a jeho srdce lásku k jeho Bohu, činicí z něho ztělesnění nové smlouvy: „*Dám jim své zákony do mysli a napíši jim je na srdce; a budu jim Bohem a oni mi budou lidem.*“ (Řím. 8:10. Jer. 31:33) Nová smlouva už není zákon ale duch „vložil jsem na něj svého Ducha a přinese právo národům“ (Iz. 42:1) Skrze víru Ježíše, Boží Duch (*pneuma*, doslova dech, metaforicky prodloužení Boží přítomnosti a moci z nebe na zem) napíše Boží zákon lásky na srdce věřících, zmocňující Boží lid, aby miloval Boha a milovali druhé tak jako Bůh nejprve miloval nás.

Jiný Ježíš?

Možná největší problém s překladem „víra v Ježíše“ místo „víra Ježíše“ je, že naznačuje, že křesťanova víra v Ježíše je Pavlovým hlavním předmětem místo toho co Ježíš sám věřil a tudíž vyzýval jeho učedníky aby věřili. Pro Pavla je kritickou otázkou jestli víra křesťanů, kterým psal stále souhlasila s vírou Ježíše kterou jim Pavel hlásal.

Pavel varoval „*když někdo přichází a hlásá jiného Ježíše, než jsme hlásali my*“ což vede k tomu, že „*přijímate jiného ducha nebo jiné evangelium*“ (2. Kor. 11:4). Pro Pavla jsou Ježíš, duch a evangelium naprosto nerozlučné. Pavel zdůrazňuje, aby se neodkláněli od Ježíše, kterého on jim zvěstoval, k „jinému Ježíši“

Co když křesťané byli odvedeni, aby vložili svou víru v „jiného Ježíše“ než ten vzkříšený Ježíš, který svým „duchem“ zjevuje své „evangelium“ Pavlovi? Co když „Kristus“ církve, „Kristus – Bůh Syn“ vytvořen církevními koncili čtvrtého a pátého století, „Kristus“, který vládne církvi skrze její zastupitele, je jiný Ježíš než ten, kterého hlásal apoštol Pavel?

Na rozdíl od Pavla nemá oficiální evangelikální křesťanství co říci o víře svého Ježíše, protože jako „Bůh Syn“ neměl žádnou potřebu mít víru. Vše co tento Ježíš hlásal nepochází z jeho víry v „slovo“ které mu Bůh zjevil skrze hebrejské Písmo a skrze „Ducha“. Pochází to z jeho „před-existence“ kde byl v Boží přítomnosti „od věčnosti“ jako „Bůh Syn“, jeden Bůh s Bohem Otcem. V této gnostické verzi Otce a Syna je „víra Ježíše“ prázdný termín. Jako kdyby samotný Bůh potřeboval víru?! Je to gnostický koncept, který byl podsunut Janově evangeliu a staví Janovo svědectví o údajném

Bohu Synu „Logosu“ do protikladu k třem synoptickým evangeliím, které prezentují – ve skutečnosti stejně jako Jan - plně lidského Ježíše. Otázka je, jestli apoštolů „Syn Boha“ je stejný jako post-apoštolský „Bůh Syn“ většiny církve? Pokud ne, tak církve „ortodoxního“ křesťanství byli odvedeny k uctívání „jiného Ježíše.“

Ježíš věřil to co všichni bibličtí Boží poslové před ním: Boží Abrahamaické zaslíbení velkého národa skrze který Bůh slíbil požehnat všem národům. Ale, většina Ježíšových krajanů už nevěřila, že on je tím zaslíbeným Mesiášem z rodu Abrahamova a Davidova.

Víra Ježíše a Křesťanská Víra

Ježíš zjevil svou víru svým učedníkům a svým krajanům hlásáním nastávajícího Božího království. Jeho víra bylo jeho porozumění a přesvědčení (tj. Jeho důvěra v Boží zaslíbení) ohledně jeho příchodu k naplnění Abrahamaického zaslíbení. O této víře Ježíš přesvědčoval jeho krajany Židy, které povolával, aby věřili jeho „evangeliu Božího království“ (Lk. 4:43) Tak Ježíš *„původce a dokonavatel víry, který pro radost, která byla před ním, podstoupil kříž, pohrdnuv hanbou, a sedí po pravici Božího trůnu.“* (Žid. 12:2). Ježíš zemřel přesvědčen, že Bůh svého pomazaného vzkřísí z mrtvých, v souladu s Abrahamaickým zaslíbením požehnat všem národům věčným životem v Božím království na obnovené zemi.

Novozákonní víra Ježíše zahrnuje jeho zvěstování Božího království, jeho ukřižování za hříchy, jeho vzkříšení z mrtvých, a jeho oslavení po Boží pravici v přicházejícím království. Novozákonní evangelium je výzva věřit v to co Ježíš věřil (předně samozřejmě věřit všemohoucímu Bohu Otci) a tak žít s nadějí vzkříšení k věčnému životu v přicházejícím Božím království a v lásce k sobě a druhým.

(Překlad David Starosta)